

Handläggare
Anders Håkansson / Monica
Jonsson
Telefon: 08-508 36 200

Till
Äldrenämnden
Den 24 september 2019

Tertialrapport Tertial 2 2019 för Äldrenämnden

Förslag till beslut

1. Äldrenämnden godkänner tertialrapport 2 och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Förvaltningschefen får i uppdrag att genomföra en omorganisation inom Stockholms trygghetsjour.
3. Äldreförvaltningen föreslår äldrenämnden att hos kommunstyrelsen begära en budgetjustering om 0,6 mnkr avseende investeringar för en ökad anskaffning av digitala trygghetslarm.

Margareta Östrand

Tf. förvaltningschef

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys	3
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål.....	4
1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla	4
1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svensk-kunskaper är kort.....	4
1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i.....	5
1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige	6
1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet.....	6
1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande.....	8
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt.....	14
2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv	14
2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov	15
2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet.....	16
2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring	17
2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	17
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	18
3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser	18
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna	19
Uppföljning av ekonomi.....	26
Uppföljning av driftbudget.....	26
Investeringar	28
Budgetjusteringar	28
Analys av balansräkning	29
Kvalitetsarbete	30
Övrigt.....	30

Bilaga 1: 1.2.2-420-2019 ÄN T2 2019

Sammanfattande analys

Efter årets första tertial bedömer äldreförvaltningen att de mål, aktiviteter och indikatorer som framgår av verksamhetsplanen i huvudsak kommer att uppnås och genomföras under året. Sammanfattningen nedan utgår från kommunfullmäktiges tre inriktningsmål.

En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Äldreförvaltningen prognostiserar att inriktningsmålet *En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla* kommer att uppfyllas 2019. Utgångspunkterna för denna bedömning sammanfattas nedan.

Totalt har 3,4 mnkr budgeterats för projektet Matlyftet. Stadsdelsförvaltningarna har tilldelats dessa medel i syfte att lyfta måltidsupplevelsen och minska ofrivillig ensamhet.

Ett förslag till en långsiktig överenskommelse gällande utskrivning från slutna hälso- och sjukvård har tagits fram och är nu ute på remiss.

Med utgångspunkt från den kartläggning av anhörigstödet som genomförts fortsätter utvecklingsarbetet. Fokus är att utarbeta förslag till en basnivå för anhörigstöd för att öka likställigheten inom stadens äldreomsorg.

Äldreförvaltningen har undersökt i vilken utsträckning de äldre har möjlighet att få äldreomsorg på sitt modersmål.

Under tertialet har en utbildningssatsning kring fallprevention för äldre i ordinärt boende planerats. Syftet med utbildningen är att öka kunskapen om vilka faktorer som påverkar fallrisken hos äldre personer, öka förståelsen för den egna rollen i det fallförebyggande arbetet samt bidra till kännedom om lokala samverkanspartners.

En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Äldreförvaltningen prognostiserar att inriktningsmålet *En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt* kommer att uppfyllas 2019. Bedömningen utgår från användandet av kravmärkta produkter och källsortering i de lokaler som förvaltningen förfogar samt att förvaltningens resepolicy och riktlinjer för upphandling och inköp följs. Äldreförvaltningens samordnande roll i den årliga stadsövergripande boendepåsen för 2020 med utblick mot 2040 bidrar även till måluppfyllelsen.

Genom projektet Stockholm Digital Care, som samarbetar med både offentlig sektor och företagare kring utvecklingen av välfärdsteknik, bidrar äldreförvaltningen till måluppfyllelsen genom att förbättra företagsklimatet i staden.

En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Äldreförvaltningen prognostiserar att inriktningsmålet *En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden* kommer att uppfyllas 2019.

Denna bedömning har bland annat gjorts mot bakgrund av äldrenämndens prognostiserade överskott om 0,5 mnkr. Men i detta mål inbegrips även frågor om utbildning, upphandling, innovationer, jämställdhet samt äldreförvaltningens roll som arbetsgivare.

Satsningen på att höja utbildningsnivån inom äldreomsorgen fortsätter och i februari startade grundutbildningar för vårdbiträden och undersköterskor. Under 2019 genomförs även ett särskilt språklyft med finansiering från Kompetensutvecklingssatsningen (KUS).

Äldreförvaltningen bevakar och medverkar i arbetet med forskning och utveckling vad gäller teknik och innovationer inom äldreomsorgen. Detta görs bland annat genom engagemanget i Stockholm Digital Care men också genom implementeringen av projekten Meningsfull tillvaro och Digitala inköp.

Framtidens krav på teknisk och digital utveckling ställer höga krav på Stockholms Trygghetsjour. Samtidigt har flera medarbetarenkäter och arbetsmiljöutredningar visat att det finns behov att förbättra arbetsituationen på avdelningen. Förvaltningen föreslår därför att förvaltningschefen får nämndens uppdrag att genomföra ett åtgärdsprogram och en organisationsförändring för att möta de nya kraven.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Äldreförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges inriktningsmål kommer att uppfyllas. Denna bedömning har gjorts genom de uppdrag förvaltningen utför samt det reguljära arbete som bidrar till att förbättra, utveckla och säkra kvaliteten inom äldreomsorgen.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

 Uppfylls helt

Analys

Projektet Spången, som drivs av arbetsmarknadsförvaltningen, syftar till att introducera personer som står utanför arbetsmarknaden till arbete inom bland annat äldreomsorgen. En tio veckors grundutbildning har påbörjats för att utbilda vikarier som inte tidigare arbetat inom vård och omsorg. Dessa ska senare kunna ersätta personal inom äldreomsorg och funktionshinderområdet som genomgår grundutbildning (USK 1).

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb	2			2	2	2 st	9 000 st	Tertial 2 2019
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	0			0	0	0 st	1 050 st	Tertial 2 2019
Analys Äldreförvaltningens arbetsuppgifter består till övervägande delen av strategiska uppgifter eller myndighetsutövning som inte kan betecknas vara av rutinmässig art. Det skulle kräva mycket handledning av befintlig personal till en person som saknar erfarenheter av förvaltningens uppgifter. Därmed prognostiserar äldreförvaltningen inte att det kommer att finnas någon Stockholmsjobbansättning inom förvaltningen. Däremot bidrar förvaltningen till denna typ av tjänster i och med de köp av bland annat vaktmästartjänster som görs från socialförvaltningen.								
  Antal tillhandahållna	0			1	0	1	Tas	Tertial 2

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/pojkar	Utfall kvinnor/flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognoss helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning							fram av nämnden	2019
Analys								
Äldreförvaltningen kommer under 2019 inte kunna ta emot någon socionompraktikant. Orsaken är att det behov av handledning som en praktikant behöver inte kan tillgodoses på grund av personalförändringar inom förvaltningen.								
  Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	0 st			0 st	0	0 st	9 000 st	Tertial 2 2019
Analys								
Äldreförvaltningen har tagit emot två feriearbetare under 2019. Enligt anvisningarna för indikatorn är det dock den nämnd som finansierar kostnaden för feriearbetare som ska ange antalet under denna indikator. Därför redovisas 0 under denna indikator.								

Nämndmål:

Äldrenämnden bidrar till att fler personer är självförsörjande samt att nya medarbetare attraheras till verksamheten.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Genom ett samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen bidrar äldreförvaltningen i arbetet till att fler personer blir självförsörjande.

Förväntat resultat

Fler personer utanför arbetsmarknaden har genom utbildning fått möjlighet till arbete inom äldreomsorgen.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

 Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningens arbete med att motverka våld i nära relationer har fortgått, bland annat genom att komplettera socialförvaltningens utbud av föreläsningar och utbildningar. Förvaltningen håller regelbundet i nätverksträffar för biståndshandläggare och i maj genomfördes en utbildning om att bemöta våldsutsatta HBTQ-personer. Äldreförvaltningen har deltagit i Sveriges kommuner och Landsting (SKL) Kvinnofridsnätverk, med tema våldsutsatta kvinnor i missbruk. Det är tydligt att målgruppen äldre behöver ges mer fokus och riktade stödinsatser behövs från kommunerna, bland annat genom fler boendemöjligheter.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/pojkar	Utfall kvinnor/flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel genomförda åtgärder inom ramen för risk- och sårbarhetsanalys (RSA)	100 %					100 %	100 %	2019

Nämndmål:

Äldrenämnden bidrar till trygghetsskapande åtgärder

 Uppfylls helt

Beskrivning

Äldreförvaltningen bidrar till stadens trygghetsskapande arbete genom förebyggande insatser, utbildning och samverkan.

Förväntat resultat

Färre äldre utsätts för brott, bedrägerier och våld. Äldreomsorgens medarbetare har kunskap att upptäcka och förebygga våld i nära relation. Samarbete sker med stadsdelsnämnderna, de lokala brottsförebyggande råden och polismyndighet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Fortsätta arbetet med att motarbeta våld i nära relationer som drabbar äldre	2019-01-01	2019-12-31	
Analys Äldreförvaltningens arbete med att motverka våld i nära relationer har fortgått under tertial 2. En beskrivning kring aktiviteten återfinns under KF:s mål "Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i".			
 Äldrenämnden ska tillsammans med de lokala brottsförebyggande råden, Polisen och stadsdelsnämnderna samordna arbetet för att stoppa brott mot äldre med särskilt fokus på bedrägerier.	2019-01-01	2019-12-31	
Analys En kartläggning över stadens kommunpolisers arbete om brott mot äldre har genomförts under våren 2019 med syfte att undersöka vilket arbete som görs inom ramen för brott mot äldre med fokus på bedrägerier. För att få igång ett arbete som syftar till att öka tryggheten bland de äldre har fokus legat på att skapa en samverkan med kommunpoliserna. Äldreförvaltningen har bjudits in till kommunpolisernas samverkansmöte under senhösten 2019.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

— Ingen

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

 Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges inriktningsmål kommer att uppfyllas. Bedömningen baserar sig främst på förvaltningens arbete för att minska ensamhet och motverka social isolering. Detta har till viss del gjorts genom förvaltningens engagemang i stadens aktivitetscentra men även genom den samordnande funktion förvaltningen har som arrangör av utbildningsdagar, seminarier, nätverksträffar med mera.

Nämndmål:

Äldrenämnden bidrar i arbetet med förebyggande och stödjande insatser till äldre som tillhör sårbara grupper

 Uppfylls helt

Beskrivning

Genom samverkan, förebyggande insatser och utbildning för medarbete finns beredskap för att tillgodose nya, sårbara eller mindre kända målgruppers särskilda behov inom äldreomsorgen.

Förväntat resultat

Äldre som tillhör sårbara grupper erbjuds adekvat socialt stöd och har jämlika livsvillkor.

Analys

Ofrivillig ensamhet

En utbildningsdag har genomförts om ofrivillig ensamhet och betydelsen av social samvaro för medarbetare inom förebyggande verksamheter. En nätverksträff har även arrangerats i ämnet för ideella organisationer och representanter från stadsdelsförvaltningarna i syfte att öka samverkan. Frågan lyfts också i samband med utvärderingen av stadens aktivitetscentra. Äldreförvaltningen har under perioden påbörjat samverkan med region Stockholm kring ett kommande pilotprojekt om ofrivillig ensamhet. Piloten syftar till att, via primärvården, identifiera ofrivillig ensamhet för att kunna slussa vidare till olika instanser i kommunen och ideella sektorn.

Utvärdera aktivitetscentra och stötta nystart av aktivitetscentra

Äldreförvaltningen har under perioden genomfört intervjuer och besökt aktivitetscentra. För att stötta utveckling och nystart har chefer och medarbetare för aktivitetscenter bjudits in till inspirationsseminarier kring hälsofrämjande insatser. För att få en lokal förankring och skapa förutsättningar för samverkan har föreläsare från en enhet inom primärvårdsrehabilitering, idrottsförvaltningen och trafikkontoret bjudits in. Ett resultat av seminarierna är att några enheter har startat ett eget nätverk i syfte att utbyta erfarenheter och goda exempel.

Psykisk ohälsa

Sveriges kommuner och Landsting (SKL) och regeringen har tidigare år tecknat överenskommelser för att stimulera satsningar inom psykiatri och psykisk hälsa. Överenskommelsen är tagen och socialförvaltningen har erhållit stimulansmedel för 2019 som planeras fördelas under tredje kvartalet. Äldreförvaltningen har tidigare under året anordnat två föreläsningstillfällen till stadens medarbetare om posttraumatiskt stressyndrom (PTSD).

Minska hemlösheten bland äldre

Micasa Fastigheter samarbetar med Stiftelsen Hotellhem i Stockholm (SHIS) för att årligen förmedla 25 seniorlägenheter för hemlösa. Hittills i år har fem lägenheter förmedlats. Sociala Missionen leder projektet ”Att höra till - samordnade insatser för äldre i utsatthet” under 2019. Det syftar till att identifiera och etablera kontakter med lokala mötesplatser och aktörer som möter äldre i utsatthet. Projektet pågår inom stadsdelsnämndsområdena Skärholmen, Normalmalm och Hässelby-Vällingby.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Fortsätta samverka med socialnämnden och stadsdelsnämnderna för att nå och utveckla insatser till äldre personer som tillhör sårbara grupper, exempelvis äldre personer som lever i hemlöshet, lider av psykisk ohälsa eller har en missbruksproblematik.	2019-01-01	2019-12-31	
Analys Äldreförvaltningens arbete med att motverka hemlöshet och utveckla insatser inom psykisk ohälsa har fortgått under tertial 2. Detta beskrivs mer ingående under nämndmålet "Äldrenämnden bidrar i arbetet med förebyggande och stödjande insatser till äldre som tillhör sårbara grupper".			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

 Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges inriktningsmål kommer att uppfyllas. Bedömningen baserar sig på att förvaltningen räknar med att kunna utföra de uppdrag som givits. Men även det reguljära arbetet, med bland annat inspektioner och observationer, medverkar till att förbättra, utveckla och säkra kvaliteten inom äldreomsorgen.

Totalt har 3,4 mnkr budgeterats för projektet Matlyftet. Stadsdelsförvaltningarna har tilldelats dessa medel i syfte att lyfta måltidsupplevelsen och minska ofrivillig ensamhet. Äldreförvaltningen har arrangerat samverkansmöten i syfte att öka samverkan och diskutera hur måltiderna kan lyftas för seniorerna.

Storsthms styrelse har beslutat att rekommendera kommunerna att anta Regional överenskommelse om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård i Stockholms län. Ett förslag till en långsiktig överenskommelse för utskrivningsprocessen har tagits fram och är nu ute på remiss.

En kartläggning av anhörigstödet som genomförts och utvecklingsarbetet kring detta fortsätter. Fokus är att utarbeta förslag till en basnivå för anhörigstöd för att öka likställigheten inom stadens äldreomsorg.

Äldreförvaltningen har undersökt i vilken utsträckning de äldre har möjlighet att få äldreomsorg på sitt modersmål. Staden har en mångfald av utförare med olika språkinriktningar vilket ökar möjligheterna att kunna få äldreomsorg på sitt modersmål. Generellt ser äldreförvaltningen att förfrågningsunderlag/kontrakt kan utvecklas genom att belysa behovet av olika inriktningar och vad som särskilt efterfrågas samt betona att staden gärna ser att utförarna har en särskild inriktning som en del av sin verksamhet.

Under tertialet har en utbildningsinsats planerats kring fallprevention för äldre i ordinärt boende. Syftet med utbildningen för hemtjänstpersonal är att öka kunskapen om den egna rollen i det fallförebyggande arbetet.

Stockholms Trygghetsjour ansvarar för hela kedjan avseende trygghetslarm vilket innebär allt ifrån handläggning av ansökningar av trygghetslarm till installation, teknikövervakning och larmmottagning.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldregruppen och i samråd med stadsdelsnämnderna utreda de ekonomiska och juridiska förutsättningarna för ett införande av ett förenklat beslutsfattande om hemtjänst för äldre.	2019-01-01	2019-12-31	
Analys Förvaltningen har medverkat i stadsledningskontorets utredning om förutsättningarna för ett förenklat beslutsfattande inom hemtjänsten. I enlighet med den förändring i socialtjänstlagen som trädde i kraft 1 juli 2018 omfattar utredningen servicetjänster såsom städning, tvätt, inköp och leverans av matlådor.			
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldregruppen och i samråd med stadsdelsnämnderna utreda möjligheten att införa en så kallad äldreboendegaranti för personer över 85 år som ger rätt till en plats på ett tryggt och anpassat boende.	2019-01-01	2019-12-31	
Analys Äldreförvaltningen har deltagit i kommunstyrelsens arbete med att utreda förutsättningarna för en äldreboendegaranti för personer över 85 år, som ger rätt till en plats på ett tryggt och anpassat boende, annat än den egna bostaden. En redogörelse har tagits fram inom ramen för uppdraget att se över förutsättningarna för kollektivboenden för seniorer.			
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldregruppen och i samråd med stadsdelsnämnderna utreda och göra en översyn över biståndshandläggargruppen för att öka likställigheten i biståndsbedömningarna i staden.	2019-01-01	2019-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldregruppen utreda hur samarbetet med hälso- och sjukvården kan stärkas för att stödja en sammanhållen vård för äldre.	2019-01-01	2019-12-31	
Analys Storsthlm och Region Stockholm har genomfört en förstudie gällande "Förutsättningar för ett hälso- och sjukvårdsavtal i Stockholms län 2019 och framåt". Förvaltningen avvaktar kommande beslut kring detta.			
  Äldregruppen ska i samarbete med kommunstyrelsen och i samråd med stadsdelsnämnderna utreda hur personalkontinuiteten inom hemtjänsten kan förbättras.	2019-01-01	2019-12-31	
Analys Äldreförvaltningen har genomfört en översyn av personalkontinuiteten inom hemtjänsten och kommer att redovisa detta till stadsledningskontoret under september månad.			
  Äldregruppen ska i samarbete med kommunstyrelsen och i samråd med stadsdelsnämnderna utreda behovet av en generösare biståndsbedömning.	2019-01-01	2019-12-31	
  Äldregruppen ska i samarbete med kommunstyrelsen och i samråd med stadsdelsnämnderna utvärdera arbetet med aktivitetscenter.	2019-01-01	2019-12-31	
  Äldregruppen ska i samarbete med kommunstyrelsen och Micasa fastigheter AB samt i samråd med stadsdelsnämnderna utreda hur staden kan möjliggöra fler kollektiva boendeformer för äldre, till exempel inom boendeformen seniorboende.	2019-01-01	2019-12-31	
Analys Äldreförvaltningen har i samråd med stadsledningskontoret och Micasa gjort en sammanställning där begreppet kollektiva boendeformer definieras och ges exempel på denna typ av boenden			
  Äldregruppen ska i samarbete med kommunstyrelsen utreda möjligheten att inrätta serviceassistenter och dela upp service- och	2019-01-01	2019-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
omsorgsinsatser inom äldreomsorgen, både hemtjänst och på boendesidan, i syfte att omsorgsutbildad personal ska utföra omsorg och annan personal utföra service.			
Analys Äldreövervalningen har utrett förutsättningarna att inrätta serviceassistenter.			
  Äldrenämnden ska i samarbete med Micasa fastigheter AB och i samråd med stadsdelsnämnderna genomföra en inventering av köken på stadens vård- och omsorgsboenden och utifrån den utvärdera möjligheten att skapa fler tillagningskök. Detta för att maten ska lagas nära de äldre och förbättra köllagningen.	2019-01-01	2019-12-31	
Analys Äldreövervalningen har inlett arbetet med att inventera köken på stadens vård- och omsorgsboenden och servicehus för att kartlägga var måltiderna tillagas och bereds för de äldre som bor där. Syftet är att se vilka förutsättningar de boende har att uppleva dofter och ta del i tillagningen eller beredningen av måltiden.			
  Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med Stockholms läns landsting utreda hur biståndsbedömarrollen kan utvecklas mot en renodling av å ena sidan myndighetsutövning, å andra sidan rådgivning och vägledning. Detta ska säkerställa en sammanhållen planering och tillgänglig uppföljning av samhällets insatser som utgår från den enskilda äldres behov och perspektiv.	2019-01-01	2019-12-31	
  Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda möjligheten att få äldreomsorg på sitt modersmål.	2019-01-01	2019-12-31	
Analys Äldreövervalningen har undersökt i vilken utsträckning de äldre har möjlighet att få äldreomsorg på sitt modersmål. Staden har en mångfald av utförare med olika inriktningar på språk och en stor del av personalen har också sitt ursprung från andra länder och är flerspråkiga. Detta beskrivs mer utförligt under nämndmålet "Äldrenämnden skapar förutsättningar för att äldre har en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande".			
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna genomföra ett projekt för matlyft inom äldreomsorgen i syfte att utveckla former för att förbättra måltidsupplevelsen, matkvaliteten och sprida goda exempel.	2019-01-01	2019-12-31	
Analys Flertalet stadsdelsnämnder har tilldelats medel från de statliga stimulansmedel som äldrenämnden erhållit. Medlen ska användas under 2019 för att anordna aktiviteter för äldre i syfte att lyfta måltidsupplevelsen och minska ofrivillig ensamhet. Detta beskrivs mer utförligt under nämndmålet "Äldrenämnden skapar förutsättningar för att äldre har en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande".			
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna se över utevistelsegarantin för att säkerställa möjligheterna för äldre i vård- och omsorgsboenden att vistas utomhus och delta i aktiviteter även utanför boendet. Ungdomsvårdar och den ideella sektorn kan vara en del i att uppfylla dessa mål.	2019-01-01	2019-12-31	
Analys Arbete pågår med analys av resultat från olika kvalitetsmätningar avseende frågan om utevistelse i syfte att identifiera framgångsfaktorer och utvecklingsområden för det fortsatta arbetet.			
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna utreda möjligheten att ge hemtjänstmottagare som tillfälligt vistas i Stockholm möjlighet att välja utförare av hemtjänst i stadens valfrihetssystem.	2019-01-01	2019-12-31	
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna utreda möjligheter till profilhemtjänst för äldre med specifika behov.	2019-01-01	2019-12-31	
  Äldrenämnden ska kartlägga tidsåtgången beträffande de så kallade fixartjänsterna över samtliga stadsdelar i syfte att stärka innehållsmässig likvärdighet.	2019-01-01	2019-12-31	
Analys Äldreövervalningen har genomfört en kartläggning av stadens fixartjänster.			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Äldrenämnden ska se över sina riktlinjer för ekonomiskt bidrag till ideella organisationer. I översynen ska hänsyn tas till ideella organisationers lokalkostnader.	2019-01-01	2019-12-31	
Analys En översyn av riktlinjerna för de ideella organisationerna har gjorts vad gäller organisationernas lokalkostnader samt skärpta krav vad gäller demokrativillkor.			
  Äldrenämnden ska utreda förutsättningar för medicinerings och frivillig läkarundersökning i hemmet för att minska risken för felmedicinering.	2019-01-01	2019-12-31	
  Äldrenämnden ska utreda förutsättningar för att ickevalsalternativet inom hemtjänsten ska utgå från en mångfald av utförare.	2019-01-01	2019-12-31	
Analys En revidering av förfrågningsunderlag för hemtjänst har påbörjats och planeras börja gälla från och med 1 januari 2020. Ett nytt förslag till ickevalsalternativ har tagits fram där ickevalet utgörs av närhetsprincipen.			
  Äldrenämnden ska utreda hur staden på bästa sätt kan stödja verksamhetsområdet i samband med övergång till förändrade arbetssätt med hjälp av nya digitala stöd. Vidare behöver uppdraget omfatta hur vald modell på bästa sätt införs samt utredning om hur nuvarande metodstöd behöver anpassas till vald modell eller modeller. Uppdraget ska så långt det är möjligt och lämpligt ta avstamp i nationella standarder och språk.	2019-01-01	2019-12-31	

Nämndmål:

Äldrenämnden skapar förutsättningar för att äldre har en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Äldrenämnden ansvarar för stadsövergripande frågor rörande äldreomsorg. I dialog med stadsdelsnämnderna samordnar och utvecklar nämnden äldreomsorgen i staden.

Förväntat resultat

Stockholms äldreomsorg präglas av kvalitet och valfrihet. Äldre är nöjda och trygga med äldreomsorgen och upplever att de kan påverka de insatser som tillhandahålls.

Analys

Utveckling av hemtjänst

I maj skickade äldreförvaltningen ut en uppföljande enkät till samtliga personer som utbildades till förändringsledare 2017. Syftet är att få en bild av om det behövs ytterligare stöd i den fortsatta implementeringen av ”Anvisningar för beställning och genomförandeplan för hemtjänst” (ramtid). Resultaten påvisar att en mognad i arbetssätt har skett, till exempelvis efterfrågas digitalt stöd för att skriva genomförandeplan hos kund. Dock visar resultaten följsamheten till anvisningarna behöver förbättras vilket indikerar att det krävs fortsatt arbete med implementeringen hos både beställare och utförare.

Mat och måltider

I budget 2019 har 3,0 mnkr budgeterats för projektet Matlyftet och ytterligare 0,4 mnkr har

avdelats från de stimulansmedel avseende äldreomsorg som fördelats till staden. Ett flertal stadsdelsförvaltningar har tilldelats medel för att under året anordna aktiviteter för äldre i syfte att lyfta måltidsupplevelsen och minska ofrivillig ensamhet. Äldreförvaltningen har arrangerat samverkansmöten med enheter som arbetar förebyggande och ideella organisationer i syfte att öka samverkan och diskutera hur måltiderna kan lyftas för seniorerna. I samarbete med Idrottsförvaltningen har arbetet med e-tjänsten ”Hållbar hälsa” för seniorer fortsatt och kommer att färdigställas under hösten.

Ökad kvalitet inom demensområdet genom kompetenshöjande insatser utifrån de nationella riktlinjerna för demens.

Under tertialet har äldreförvaltningen tagit fram en sammanställning över stadsdelsförvaltningarnas kompetenshöjande insatser inom demensområdet. Sammanställningen visar att det pågår satsningar inom samtliga stadsdelsförvaltningar men att valet av kompetenshöjande insatser skiljer sig åt.

Samverkan vid utskrivning från slutet hälso- och sjukvård

Storsthms styrelse beslutade den 13 juni 2019 att rekommendera kommunerna att anta Regional överenskommelse om samverkan vid utskrivning från slutet hälso- och sjukvård i Stockholms län. Förslag till en långsiktig överenskommelse för utskrivningsprocessen har tagits fram som nu är ute på remiss. Denna överenskommelse ska börja gälla 1 januari 2020. Äldreförvaltningen inväntar statistik för att analysera eventuella konsekvenser och resultat när det gäller utskrivningsprocessen enligt den föreslagna överenskommelsen.

Medicinska delegeringar

Förslag till rutiner avseende delegeringar från primärvården till hemtjänstens personal har varit ute på remiss hos ett antal hemtjänstutförare och landstingsfinansierade vårdcentraler. Den strategiska styrgruppen för pilotprojekt Delegering har beslutat att det inte finns förutsättningar inom verksamheterna att genomföra planerad testperiod med de upprättade förslagen på delegeringsrutiner. Beslut angående fortsättningen av pilotprojekt Delegering kommer att tas i den strategiska styrgruppen i augusti 2019 och arbetet med en slutrapport pågår.

Överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flytt till särskilt boende

Kommunfullmäktige beslutade den 8 april 2019 att anta en överenskommelse med Storsthlm om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län. Ytterligare 14 andra kommuner inom länet har beslutat att anta överenskommelsen som trädde i kraft den 1 juli 2019. Inför detta har äldreförvaltningen, i samverkan med Äldre direkt inom serviceförvaltningen, tagit fram arbets- och informationsmaterial riktat till både enskilda och tjänstemän i de kommuner som ingår i överenskommelsen. Utfallet av överenskommelsen kommer kontinuerligt att följas upp av både äldreförvaltningen och Storsthlm.

Stöd till anhöriga

Med utgångspunkt från den kartläggning av anhörigstödet som genomfördes 2018 och 2019 fortsätter utvecklingsarbetet av anhörigstödet i staden. Fokus är att arbeta fram förslag till en basnivå gällande för att öka likställigheten inom stadens äldreomsorg. Därutöver pågår vidareutveckling av arbetet med närstående i syfte att stödja och vägleda i kontakten med kommunen, regionen eller andra myndigheter.

Språk och kultur

Äldreförvaltningen har undersökt i vilken utsträckning de äldre har möjlighet att få äldreomsorg på sitt modersmål. Införande av valfrihetssystemen har bidragit till att staden har fått en mångfald av utförare med olika inriktningar på språk. En stor del av personalen som arbetar inom äldreomsorgen har också sitt ursprung från andra länder och är flerspråkiga. Äldreförvaltningens bedömning är att det överlag finns relativt goda möjligheter för den enskilde att kommunicera på sitt modersmål. Arbete pågår för att utveckla och förbättra möjligheten för de enskilda att kunna kommunicera på sitt modersmål. Behovet av olika inriktningar varierar också över tid. Det som för närvarande är vissa problem att tillgodose är teckenspråk och minoritetsspråken, framförallt samiska och meänkieli.

Förebyggande verksamhet

Under tertialet har Äldreförvaltningen tillsammans med Södermalms stadsdelsförvaltning planerat en utbildningsinsats kring fallprevention för äldre i ordinärt boende. Syftet med utbildningen för hemtjänstpersonal är att öka kunskapen om den egna rollen i det fallförebyggande arbetet. Målgruppen för utbildningen är personal inom verksamheter från stadsdelsförvaltningarnas äldreomsorg, primärvårdsrehab och Idrottsförvaltningen. Äldrecentrum har fått i uppdrag att följa upp och utvärdera utbildningsinsatsen.

Statsbidrag avseende förstärkning av äldreomsorgen

Regeringen har beslutat om en förstärkning av äldreomsorgen om totalt 500 mnkr, varav 37,6 mnkr avser Stockholms stad. Enligt ärendet "Fördelning av stimulansbidrag till äldreomsorgen" (dnr 3.4-329/2019), som äldrenämnden beslutade om i juni, ska medlen i huvudsak fördelas till stadsdelsförvaltningarna för att minska ensamheten och motverka social isolering. Medel fördelas även för att förstärka Matlyftet och Tryggt mottagande samt till en satsning på chefsutbildning. Av de 32,1 mnkr som fördelas till stadsdelsförvaltningarna kommer 3,4 mnkr att överföras från Östermalms stadsdelsförvaltning till Hässelby-Vällingbys stadsdelsförvaltning i jämförelse med nämnda ärende.

Stockholms trygghetsjour

Stockholms Trygghetsjour ansvarar för hela kedjan avseende trygghetslarm vilket innebär allt ifrån handläggning av ansökningar av trygghetslarm till installation, teknikövervakning och larmmottagning. Under året har det hittills inkommit i snitt 2 400 larmanrop per dygn.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Följa upp konsekvenser av nya utskrivningsregler för personer som kommer från slutenvård.	2019-01-01	2019-12-31	
 Genom sitt uppdrag kring nutrition öka samordningen och stödet till stadsdelsnämndernas dietister i syfte att förbättra måltidsupplevelsen inom äldreomsorgen samt bidra till att maten har ett bra näringsinnehåll och i allt högre grad är ekologisk.	2019-01-01	2019-12-31	
 I samarbete med stadsdelsnämnderna fortsätta utveckla ramtid inom hemtjänsten i syfte att stärka valfriheten och förbättra medarbetarnas arbetsmiljö	2019-01-01	2019-12-31	
 I samråd med stadsdelsnämnderna säkerställa en tillförlitlig informationsöverlämning sker inom hemtjänsten och särskilda boenden.	2019-01-01	2019-12-31	
 I samverkan med stadsdelsnämnderna utveckla möjligheterna inom staden för avlastning av anhöriga genom korttidsplatser.	2019-01-01	2019-12-31	
 I samverkan med stadsdelsnämnderna vidareutveckla arbetet med anhörigstöd till närstående i syfte att stödja och vägleda i kontakten	2019-01-01	2019-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
med kommunen, regionen eller andra myndigheter.			
Analys Äldreförvaltningens arbete med att utveckla arbetet med anhörigstöd har fortsatt under tertial 2. En beskrivning kring aktiviteten återfinns under nämndmålet "Äldrenämnden skapar förutsättningar för att äldre har en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande".			
 Utbilda och sprida information om hur värmeböljor ska hanteras i verksamheten.	2019-01-01	2019-12-31	
Analys Förvaltningen har utarbetat information till verksamheterna om hur värmeböljor ska hanteras inom äldreomsorgen.			
 Äldrenämnden ska arbeta aktivt med frågan om hur ensamhet och social isolering bland äldre kan minska.	2019-01-01	2019-12-31	
 Äldrenämnden ska fortsätta att arbeta med reflektionstid för personal inom hemtjänsten	2019-01-01	2019-12-31	
Analys Vårens utbildningsomgång av reflektionsledare är avslutad. Äldreförvaltningen samordnar regelbundna nätverksträffar med de färdigutbildade reflektionsledarna i syfte att de ska kunna få stöd och utbyta erfarenheter.			
 Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna fortsätta arbetet med "Tryggt mottagande i hemmet"	2019-01-01	2019-12-31	
Analys Under tertialet har de sex stadsdelsförvaltningar som ännu inte infört Tryggt mottagande påbörjat planering av ett införande samt påbörjat rekrytering av undersköterskor till Tryggt mottagande i hemmet.			
 Öka kunskapen om och utveckla bemötandet av äldre hbtq-personer.	2019-01-01	2019-12-31	

KF:s inriktningsmål:

2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Äldreförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges inriktningsmål kommer att uppfyllas. Denna bedömning har gjorts genom den boendeplanering som förvaltningen samordnar och det miljöarbete som pågår inom förvaltningen.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

 Uppfylls helt

Analys

Projektet Stockholm Digital Care samarbetar med både offentlig sektor och företagare kring utvecklingen av välfärdsteknik. Projektet beskrivs närmare under nämndmålet *Äldrenämnden ska främja innovation och digital utveckling*

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel upphandlad verksamhet i konkurrens	1,16 %					0,4 %	Tas fram av nämnd/	2019

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
								styrelse

Nämndmål:

Äldrenämnden bidrar till målet genom att förmedla verksamhetens krav och behov med företag som utvecklar tekniska produkter

 Uppfylls helt

Beskrivning

Genom att förvaltningen samverkar med privata utförare i projekt och annat utvecklingsarbete så medverkar detta till att göra Stockholm till en företagsvänlig stad.

Förväntat resultat

De företag som äldreförvaltningen samarbetar med ska uppleva samarbetet som givande.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

 Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen har samordnat den årliga stadsövergripande boendeplanen för 2020 med utblick mot 2040. Arbetet har skett i samarbete med stadsledningskontoret, Micasa och stadsdelsförvaltningarna. Äldrenämnden behandlade boendeplanen på sammanträdet den 21 maj. Planeringsinriktningen har justerats till en fördelning av 50 procent platser med staden som huvudman och 50 procent privata LOV-platser. Orsaken är bland annat att minska stadens investeringskostnader och öka antalet privata etableringar. Den nya planeringsinriktningen innebär att ett antal kommunala projekt har övergått till privata etableringar. Inriktningen är att kommunstyrelsen behandlar boendeplanen under september.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Bostadsförmedlingen ska i samråd med äldrenämnden och stadsbyggnadsnämnden ta fram och implementera en strategi för att öka de äldres tillgång till bostadsbeståndet med fokus på ökad tillgänglighet och effektiv bostadsanpassning	2019-01-01	2019-12-31	

Nämndmål:

Äldrenämnden bidrar till en mångfald av boendeformer för äldres skiftande behov

 Uppfylls helt

Beskrivning

Äldreförvaltningen samordnar den årliga stadsövergripande boendepaneringen.

Förväntat resultat

Det finns ett brett utbud av boendeformer för äldre.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 I samarbete med Micasa Fastigheter AB i kommande äldreboendepanering beakta framtida behov av seniorbostäder utifrån den prognostiserade demografiska utvecklingen	2019-01-01	2019-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

 Uppfylls helt

Analys

De bilar som används inom äldreförvaltningen är utrustade med miljövänliga, odubbade däck. Under 2019 kommer befintliga bilar att ersättas i och med stadens nya avtal på området. Förvaltningen har utöver detta en eldriven bil. Samtliga bilar är utrustade med alkoholås.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel miljöbränsle i stadens etanol- och biogasfordon	10,2 %			39,7 %	15 %	65 %	86 %	Halvår 1 2019
Analys I verksamhetsplanen för 2019 angavs att befintliga bilar ska bytas ut mot sju gasdrivna bilar under mars månad. Leveransen av dessa mer miljövänliga bilar är kraftigt försenad. Detta beror på att det visat sig att de bilar som ursprungligen skulle beställts inte uppfyller de nya krav som ställs för miljöbilar. En annan modell fick då beställas. Detta har inneburit att målet om andelen miljöbränsle inte kommer att uppnås. En ytterligare orsak till den låga andelen miljöbränsle är att förvaltningens elbil använts i större utsträckning än tidigare. Denna bil ingår inte i statistiken då den inte drivs med bränsle.								

Nämndmål:

Äldrenämndens transporter är miljöanpassade

 Uppfylls helt

Beskrivning

Minskningen av växthusgaser ska ske genom hållbara transporter, leveranser och ett hållbart resande.

Förväntat resultat

Utsläpp av växthusgaser ska minska.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

● Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen har fortsatt samarbetet med de ideella organisationerna under årets andra tertial. Inom organisationerna finns ett utbud som ger äldre möjlighet till social samvaro.

Även förvaltningens arbete med stödja stadsdelsförvaltningarna med att tillskapa och utveckla stadens aktivitetscenter bidrar till måloppfyllelsen. Dessa center har som huvudsaklig uppgift att ordna aktiviteter och främja social gemenskap, motverka otrygghet samt bidra till fysisk aktivitet för boende och äldre i närområdet.

Nämndmål:

Äldrenämnden främjar sociala och kulturella upplevelser för äldre

● Uppfylls helt

Beskrivning

Genom stöd till frivilligorganisationer främjas sociala aktiviteter för äldre.

Förväntat resultat

Fler äldre lever ett aktivt och självständigt liv. Upplevelsen av ofrivillig ensamhet och otrygghet minskar.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

● Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningens interna miljöarbete

Äldreförvaltningens medarbetare medverkar till att verksamheten utgör en minimal belastning på miljön, till exempel genom att följa förvaltningens resepolicy och riktlinjer vad gäller upphandling och inköp. Miljömärkta eller ekologiska varor väljs i så stor utsträckning som möjligt.

Källsortering av hushållsavfall är införd i de två administrativa lokaler som förvaltningen förfogar över och förvaltningen arbetar kontinuerlig med att förbättra inomhusmiljön i förvaltningens lokaler. Miljöaspekten är även en del i de upphandlingar av äldreomsorg som förvaltningen arbetar med.

Äldrevänlig stad – nollbasmätning

Arbetet med Äldrevänlig stad ligger sedan 2019 hos stadsledningskontoret. Förvaltningen har

under våren bistått i arbetet med färdigställande av projektplan samt identifierandet av relevanta underlag och vilka kompetenser och aktörer som behöver involveras.

Agenda 2030

På uppdrag av stadsledningskontoret har förvaltningen tillsammans med utbildningsförvaltningen genomfört en första målanalys för målet "Ingen hunger" inom det stadsövergripande arbetet med Agenda 2030:s globala mål för hållbar utveckling. Målet att avskaffa hunger, uppnå tryggad livsmedelsförsörjning och förbättrad nutrition samt främja ett hållbart jordbruk berör stadens hållbarhetsarbete på flera sätt. Staden har måltidsverksamheter inom förskola, skola, gymnasiet, LSS och äldreomsorg men köper också in såväl livsmedel som måltider där främjandet av ett hållbart jordbruk kan påverkas genom utformandet av upphandlingsavtal. Stockholm ska vara ledande i genomförandet av de 17 hållbarhetsmålen och målanalysen utgör ett första steg för att nå måluppfyllelse.

Nämndmål:

Äldrenämnden bidrar till en hållbar livsmiljö

 Uppfylls helt

Beskrivning

Inköpen ska vara av miljömärkta och ekologiska varor och det ska finnas en miljövänlig källsortering. Förvaltningen ska vidare följa sin resepolicy och de miljömål och riktlinjer som gäller för stadens verksamheter.

Förväntat resultat

Äldreförvaltningens miljöpåverkan ska vara så låg som möjligt.

KF:s inriktningsmål:

3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Äldreförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges inriktningsmål är uppfyllt. Denna bedömning har gjorts genom att förvaltningen anordnar utbildningar för äldreomsorgens personal, medverkar i innovativa projekt, genomför upphandlingar av hög kvalitet samt att äldrenämndens budgetram inte överskrids.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

 Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen prognostiserar efter årets åtta första månader ett överskott om 0,5 mnkr.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljksamhet efter resultatöverföringar	100 %			97,1 %		100 %	100 %	Tertial 2 2019
  Nämndens budgetföljksamhet före resultatöverföringar	100 %			97,1 %		100 %	100 %	Tertial 2 2019
  Nämndens prognossäkerhet T2	0 %			-3 %		+/- 1 %	+/- 1 %	2019

Nämndmål:

Äldrenämndens verksamheter är kostnadseffektiva

 Uppfylls helt

Beskrivning

Äldreförvaltningens budget för år 2019 är netto 182,3 mnkr och investeringsbudget är 2,9 mnkr.

Äldreförvaltningen bidrar till målet genom att verksamheterna drivs inom givna ekonomiska ramar och uppfyller målen. Nämnden har god ekonomistyrning och bevakar den ekonomiska utvecklingen under året.

Förväntat resultat

En ekonomi i balans

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

 Uppfylls helt

Analys

Under detta mål har äldreförvaltningen definierat fem nämndmål gällande utbildning, upphandling, innovationer, jämställdhet samt arbetsgivaransvaret. För de fyra första nämndmålen bedömer förvaltningen att målen uppnås genom att de uppdrag som givits kan genomföras under 2019. Vad gäller nämndmålet *Äldrenämnden är en bra arbetsgivare* uppnås målet delvis. Genom att flertalet nämndmål uppnås bedömer förvaltningen ändå att mål 3.2 ändå uppnås i sin helhet.

Satsningen på att höja utbildningsnivån inom äldreomsorgen fortsätter och i februari startade grundutbildningar för vårdbiträden och undersköterskor. Under 2019 genomförs även ett särskilt språklyft med finansiering från Kompetensutvecklingssatsningen (KUS).

En revidering av förfrågningsunderlag för hemtjänst har påbörjats och planeras börja gälla

under första kvartalet 2020.

Äldreförvaltningen bevakar och medverkar i arbetet med forskning och utveckling vad gäller teknik och innovationer inom äldreomsorgen. Detta görs bland annat genom engagemanget i Stockholm Digital Care men också genom implementeringen av projekten Meningsfull tillvaro och Digitala inköp.

Framtidens krav på teknisk och digital utveckling ställer höga krav på Stockholms Trygghetsjour. Samtidigt har flera medarbetarenkäter och arbetsmiljöutredningar visat att det finns behov att förbättra arbetssituationen på avdelningen. Förvaltningen föreslår därför att förvaltningschefen får nämndens uppdrag att genomföra ett åtgärdsprogram och en organisationsförändring för att möta de nya kraven.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex ♀	74	72	74	79		81	82	2019
Analys Resultatet för avdelningen Stockholms trygghetsjour når inte upp till förvaltningens mål. I och med att merparten av förvaltningens personal ingår i denna avdelning uppnås inte heller målet för förvaltningens som helhet. Ett arbete pågår med att förbättra arbetssituationen på avdelningen. Bland annat kommer ett åtgärdsprogram att genomföras och förvaltningschefen föreslås i detta ärende att få i uppdrag att genomföra en omorganisation.								
  Andel elektroniska inköp	89 %			37 %	89 %	65 %	tas fram av nämnden	Tertial 2 2019
  Andel tjänsteutlåtanden som innehåller en jämställdhetsanalys	83,33 %			70 %	85 %	85 %	tas fram av nämnden	Tertial 2 2019
  Andel upphandlade avtal där en plan för systematisk uppföljning har tagits fram	100 %			100 %		100 %	87%	2019
  Index Bra arbetsgivare	68			77		84	85	2019
Analys Resultatet för indexet har minskat med 9 procentenheter. En orsak till minskningen är att delindexet <i>Rekommendera arbetsplats</i> har sjunkit med 10 procentenheter. Män samt yngre medarbetare på förvaltningen är mindre nöjda än kvinnorna totalt samt de i ålder 55+. Resultatet på <i>Vi genomför det vi beslutat om</i> på arbetsplatsen är låg på 55 procent. Attraktiv arbetsgivare ligger högt på 90 procent.								
  Sjukfrånvaro ♀	4,3 %	1,7 %	4,8 %	4,3 %	4,2 %	4,2 %	tas fram av nämnden	Tertial 2 2019
Analys Periodens sjukfrånvaro är något lägre än tidigare men ligger stabilt över tid.								
  Sjukfrånvaro dag 1-14 ♀	1,7 %	1,7 %	1,7 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	tas fram av nämnden	Tertial 2 2019

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
-----------	------------	-----------	-----------

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Äldrenämnden ska ta fram ett stadsgemensamt introduktionsprogram för att underlätta rekrytering och kunna behålla redan anställda sjuksköterskor	2019-01-01	2019-12-31	

Nämndmål:

Äldrenämnden bidrar till att stärka medarbetarnas kompetens inom äldreomsorgen.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Erbjuda övergripande utbildning, fortbildning och kompetensutveckling för äldreomsorgens personal.

Förväntat resultat

Ökad kompetens hos äldreomsorgens medarbetare. All tillsvidareanställd personal har goda språkkunskaper och grundutbildning.

Analys

Utbildning och språksatsning

Satsning på att höja utbildningsnivån inom äldreomsorgen fortsätter och i februari startade grundutbildningar för vårdbiträden och undersköterskor. Under 2019 genomförs ett särskilt språklyft inom äldreomsorgen och förvaltningen har beviljats 19,7 mnkr från omställningsfonden efter ansökan till Kompetensutvecklingssatsningen (KUS). En kurs för chefer i språkstödande arbetssätt har genomförts och det har också genomförts en workshop för chefer och språkbud om sociokulturella skillnader på arbetsplatsen och hur arbetssättet kan bli mer språkstödande. En kombinerad kurs i språk och vård pågår under ett år.

En webbaserad introduktionsutbildning för sjuksköterskor i äldreomsorgen håller på att färdigställas och beräknas vara klar i början på hösten.

Arbetet med ett språkstödande spel är i sitt slutskede. Det beräknas vara klart till hösten och kommer att delas ut till språkbuden i staden och på språkbudsutbildningarna. Spelet ska spelas tillsammans med de äldre i verksamheterna och uppmuntra till samtal om natur, kultur och traditioner.

Äldreförvaltningen har, tillsammans med avdelningscheferna i stadsdelsförvaltningarna som har akademiska noder, fastställt en uppdaterad definition på Akademisk nod. Södermalm har ansökt och kvalificerat sig som akademisk nod. Under perioden har samarbetet fortsatt med Karolinska Institutet och Kungliga tekniska högskolan.

Förbättrad arbetssituation för biståndshandläggare

Högskoleutbildningen "Den äldre människan med demenssjukdom i ett socialt perspektiv" för biståndshandläggare har avslutats under tertialet. En ny kurs har startats där 21 biståndshandläggare är anmälda. Fokus är biståndshandläggarens funktion och uppdrag i mötet med personer som har en demenssjukdom, dess närstående och vårdaktörer. Det har även genomförts introduktionsutbildning för nyanställda biståndshandläggare samt

introduktion för vikarierande biståndshandläggare.

Utbildning i kollegial observation

Under tertialet har äldreförvaltningen, efter önskemål från tre stadsdelsförvaltningar, genomfört utbildning i kollegial observation samt planerat för ytterligare två utbildningar till hösten.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Genomföra en utbildningssatsning i det svenska språket för personal inom äldreomsorgens medarbetare.	2019-01-01	2019-12-31	
Analys Se text under nämndmålet "Äldrenämnden bidrar till att stärka medarbetarnas kompetens inom äldreomsorgen"			
 I samarbete med stadsdelsnämnderna arbeta för att säkerställa den framtida personal- och kompetensförsörjningen inom äldreomsorgen med särskilt fokus på språkkompetens hos medarbetarna.	2019-01-01	2019-12-31	
Analys Se text under nämndmålet "Äldrenämnden bidrar till att stärka medarbetarnas kompetens inom äldreomsorgen"			

Nämndmål:

Äldrenämnden genomför upphandlingar av hög kvalitet i enlighet med Stockholms stads upphandlings- och konkurrenspolicy.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Aktivt arbete med förfrågningsunderlagen.

Förväntat resultat

Upphandlingar av hög kvalitet genomförs.

Analys

Hemtjänst

En revidering av förfrågningsunderlag för hemtjänst har påbörjats och planeras gälla under första kvartalet 2020. Ett nytt förslag till ickevalsalternativ har tagits fram där ickevalet utgörs av närhetsprincipen, det vill säga den utförare som har sin utförlökal närmast den enskildes bostad får utgöra ickevalsalternativ. När det gäller akuta insatser, som är en del av ickevalet, är förslaget att dessa precis som nu ska hanteras av egenregi. Från och med 1 januari 2019 gäller tillståndsplikt för hemtjänst. Befintliga utförare omfattas av övergångsregler och får fortsätta bedriva verksamheten tills Inspektionen för vård- och omsorgs (IVO) beslut vunnit laga kraft. Fram till slutet av augusti 2019 har IVO fattat beslut om 13 utförare av de 83 som bedriver hemtjänst i staden. Två av dessa har resulterat i avslag. Båda utförarna som fått avslag har valt att överklaga besluten. Under andra tertialet har två hemtjänstkontrakt hävts.

Centrala entreprenadupphandlingar, tillstånd och avtal

Den 26 mars beslutade äldrenämnden om tilldelningsbeslut i 2019 års centrala entreprenadupphandling vilken omfattade två vård- och omsorgsboenden. Avtal har tecknats

för avseende driften för ett av boendena, medan det andra beslutet fortfarande är föremål för överprövning. Dom har ännu inte meddelats och avtal har inte kunnat tecknas avseende detta boende.

I enlighet med budget 2019 ska ansvaret för de centrala entreprenadupphandlingarna avseende vård- och omsorgsboenden återtass av kommunstyrelsen. Entreprenadupphandlingarna för 2019 var därmed den sista omgången under äldrenämndens ansvar. Vid ett extrainsatt sammanträde den 27 augusti behandlade äldrenämnden en remiss från kommunstyrelsen med förslag om vilka vård- och omsorgsboenden som ska ingå i nästkommande upphandling.

Nämndmål:

Äldrenämnden ska främja innovation och digital utveckling

 Uppfylls helt

Beskrivning

Genom att bevaka och medverka i arbetet med forskning och utveckling inom teknik och innovationer inom äldreomsorgen.

Förväntat resultat

Ökad kvalitet i äldreomsorgen genom ökad digital kunskap och fler innovationer.

Analys

Äldreförvaltningen har startat en intern styrgrupp om digitalisering med syfte att på ett strukturerat sätt stödja stadsdelsförvaltningarna i digitaliseringsfrågor som rör äldreomsorgen. Arbetet utgår från följande prioriterade områden:

1. Modernisering av Sociala system
2. Smarta lås i hemtjänsten
3. Digitala inköp
4. Digital natttillsyn
5. GPS-larm

Arbetet fortgår med implementering av de tidigare pilotprojekten Meningsfull tillvaro och Digitala inköp inom hemtjänst och servicehus. Det pågår planering för två nätverksträffar inom välfärdsteknik och Meningsfull tillvaro. Dessa riktar sig till chefer och medarbetare inom stadens äldreomsorg bland annat för att de ska kunna prova de digitala verktyg och stöd som finns tillgängliga i verksamheterna. Dialog förs med flera stadsdelsförvaltningar om implementering av de digitala arbetssätten och verksamhetsbesök görs för att sprida information.

EIT-Health

EIT-Health är ett EU- finansierat konsortium mellan offentlig sektor, akademi och företag med syfte att främja ett aktivt och hälsosamt liv för äldre. Äldreförvaltningen kommer att lämna detta samarbete vid årsskiftet 2019/2020. Orsaken är att andra åtaganden inom äldreförvaltningen har bedömts vara mer prioriterade, både ur personellt och ekonomisk perspektiv.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶	Stockholms Trygghetsjour ska utreda ett införande av digital utveckling och möjliggöra välfärdsteknik på larmmottagningen. Utredningen ska omfatta teknik, funktion, kompetens och organisation.	2019-01-01	2019-12-31	

Nämndmål:

Äldrenämnden skapar förutsättningar för en äldreomsorg som är jämställd och inkluderande

● Uppfylls helt

Beskrivning

Alla ska bli bemötta med respekt och kunskap oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Arbetet för jämställdhet mellan kvinnor och män ska vara aktivt i alla delar av stadens verksamheter.

Förväntat resultat

Män och kvinnor ska inte diskrimineras utifrån deras könstillhörighet.

Analys

Under maj 2019 erbjöds stadens medarbetare inom äldreomsorgen två föreläsningstillfällen om HBTQ och våld. Föreläsningen arrangerades i samarbete med RFSL och gav kunskap och verktyg för att bättre kunna bemöta äldre våldutsatta HBTQ personer på ett respektfullt sätt. Heteronormen belystes och hur den påverkar det sociala arbetet.

Nämndmål:

Äldrenämnden är en bra arbetsgivare

◆ Uppfylls delvis

Beskrivning

Äldreförvaltningen ska vara en hälsosam och attraktiv arbetsplats. Chefer och medarbetare ska i enlighet med förvaltningens gemensamma värdegrund arbeta aktivt för att främja god arbetsmiljö samt en öppen och tillitsfull organisationskultur. Värdegrunden och förvaltningens verksamhetsidé utgör, tillsammans med stadens personalpolicy, verktyg för dialog kring förhållningssätt, bemötande, individuell löneutveckling och verksamhetsutveckling.

Förvaltningen arbetar mot arbetsmiljömål för att främja god organisatorisk och social arbetsmiljö, en arbetsplats fri från diskriminering trakasserier, mobbing, hot och repressalier samt stärkt medskapande index. Målen ska fortsätta att implementeras i organisationen under 2019. Äldreförvaltningen ska vara ett föredöme som offentlig arbetsgivare där effektiva arbetsätt, tillvaratagande av digitaliseringens möjligheter och kontinuerlig kompetensutveckling utgör grundstenar i förvaltningens personalstrategi.

Äldreförvaltningens chefer utövar ett modernt ledarskap präglat av tillit med öppen och tillåtande kultur. Chefer ska fortsätta att stärkas i sitt ledarskap och chefsförsörjningen säkras långsiktigt.

Förväntat resultat

Nöjda medarbetare och låg sjukfrånvaro

Analys

Förvaltningens chefer har under vintern och våren 2019 arbetat för att hålla medarbetarsamtal utifrån nya, reviderade mallar men också att sätta löner och hålla lönesamtal för varje medarbetare. Chefer och medarbetare har tillsammans utarbetat individuella handlingsplaner för att stärka varje medarbetare i dennes kompetens och uppdrag. Beslut har tagits om att förvaltningens chefer ska stärkas i sin kompetens att hålla lönesättande samtal.

Utöver individuella handlingsplaner har varje avdelning/enhet skapat handlingsplaner utifrån medarbetarenkäten.

En ny överenskommelse om flexibel arbetstid har ingåtts under året. Den ger chefer och medarbetare möjlighet att föra dialog om arbetstider och arbetsbelastning på ett öppet och tillitsfullt sätt då det finns två avstämningar per år istället för endast en.

Framtidens krav på teknisk och digital utveckling, exempelvis införandet av smarta lås och digital natttillsyn, ställer höga krav på Stockholms Trygghetsjour. Samtidigt har flera medarbetarenkäter och arbetsmiljöutredningar visat att det finns behov att förbättra arbetssituationen på avdelningen. Verksamheten behöver säkerställa funktioner och kompetens vad gäller arbetsledning, myndighetsutövning och teknik samt förbättra arbetsmiljön för medarbetarna. Förvaltningen föreslår att förvaltningschefen får nämndens uppdrag att genomföra ett åtgärdsprogram och en organisationsförändring för att möta de nya kraven.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Medarbetarenkätens resultat följs aktivt upp genom avdelningarnas handlingsplaner	2019-01-01	2019-12-31	

Uppföljning av ekonomi

Uppföljning av driftbudget

Uppföljning av driftsbudget på avdelningsnivå

Belopp i mnkr	Justerad budget 2019	Justerad bokföring	Förväntad budgetjustering	Prognos	Avvikelse
Nämnd och råd	1,3	0,8	0,0	1,3	0,0
Staben	15,2	10,7	0,0	17,0	-1,8
Utvecklingsavdelningen	43,4	26,0	0,0	40,2	3,2
Planeringsavdelningen	75,7	34,3	0,0	65,7	10,0
Stockholms Trygghetsjour	65,5	44,7	0,0	63,6	-4,1
Förvaltningsgemensamma kostnader	9,9	6,9	0,0	10,3	-0,4
Avskrivningar	5,0	3,4	0,0	5,1	-0,1
Internränta	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0
Summa kostnader	216,1	126,9	0,0	209,3	6,8
Nämnd och råd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Staben	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Utvecklingsavdelningen	3,8	1,7	0,0	3,1	-0,7
Planeringsavdelningen	23,4	6,5	0,0	17,4	-6,0
Stockholms Trygghetsjour	6,6	4,5	0,0	7,0	0,4
Förvaltningsgemensamma kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa intäkter	33,8	12,7	0,0	27,5	-6,3
Netto/avvikelse	182,3	114,2	0,0	181,8	0,5

Förvaltningen prognostiserar ett överskott om 0,5 mnkr. Nämndens kostnadsbudget för år 2019 har utökats från 213,1 mnkr till 216,1 mnkr i kostnader medan intäktsbudgeten om 33,8 mnkr är oförändrad. Nettobudgeten har därmed ökats till 182,3 mnkr.

Det ekonomiska läget är stabilt. Prognosen för året är 209,3 mnkr i kostnader, 27,5 mnkr i intäkter och ett netto om 181,8 mnkr vilket innebär ett prognostiserat överskott om 0,5 mnkr.

Avvikelseerna gällande planeringsavdelningen avser till stor del lägre kostnader för undersköterskeutbildningar än budgeterat. Det beror i huvudsak på färre anmälningar till utbildningen än planerat.

Stabens underskott består i huvudsak av ökade lönekostnader.

Stockholms trygghetsjour prognostiserar ett nettounderskott om 3,7 mnkr vilket främst beror på högre personalkostnader än vad som budgeterats.

Uppföljning av driftsbudget per kostnadsslag

Post, mnkr	År 2019 Utfall 2019-08-31	År 2018 Utfall 2018-08-31	Differens
Intäkter	-12,7	-16,5	3,8
Bidrag	36,2	35,8	0,4
Köp av verksamhet	1,3	0,0	1,3
Löner	60,1	58,5	1,6
Hyror	3,6	3,7	-0,1
Fastighetskostnader	0,3	0,3	0,0
Tele och IT-kommunikation	6,3	3,1	3,2
Fordonskostnader	0,4	0,4	0,0
Övriga främmande tjänster	8,8	9,9	-1,1
Finansiella kostnader	3,4	3,2	0,2
Övrigt	6,6	8,3	-1,7
Summa netto	114,2	106,7	7,5

Intäkterna för perioden 3,8 mnkr lägre än samma period förra året. Detta beror dels på ett EU-finansierat projekt och på stimulansbidrag för ökad bemanning som bägge slutfördes vid årsskiftet. Denna period har också personal varit utlånade till andra förvaltningar i mindre utsträckning.

Lönekostnaderna har ökat med 1,6 mnkr varav 0,7 mnkr kan hänföras till 2019 års lönerörelse. Dessutom har antalet anställda varit något högre under 2019.

Största kostnadsökningen, 3,2 mnkr, har under perioden varit inom Tele- och IT-kommunikation och beror på abonnemangskostnader som följer med löpande installationen av digitala trygghetslarmen.

De största prognostiserade kostnadsposterna är personalkostnader om 91,7 mnkr och bidrag till förvaltningar och utförare om 68,9 mnkr. Huvuddelen av bidragen avser ersättning för vikariekostnader, vilken är en del i den långsiktiga satsningen på utbildning av stadens äldreomsorgspersonal. Utöver detta administrerar också äldrenämnden bidrag om 12,3 mnkr till frivillig- och pensionärsorganisationer samt delfinansierar Stiftelsen Äldrecentrums verksamhet med 6,2 mnkr. Palliativt kunskapscentrum, där äldrenämnden är samarbetspartner, delfinansieras med 1,7 mnkr. Uppdraget gällande ungdomsbesök inom vård- och omsorgsboenden beviljades under 2019 ytterligare 3,0 mnkr i budgetmedel och har en totalbudget om 7,4 mnkr.

Äldrenämnden har också uppdrag som finansieras med externa medel. I den så kallade vårändringsbudgeten beslutade regeringen om att fördela 500 mnkr till äldreomsorgen. Av dessa medel tilldelades Stockholms stad 37,6 mnkr vilka fördelats vidare av äldreförvaltningen. 32,1 mnkr har fördelats till stadsdelsförvaltningarna, 3,1 mnkr förstärker uppdraget för Tryggt mottagande i hemmet, 2,0 mnkr finansierar utbildning för chefer inom äldreomsorgen och resterande 0,4 mnkr förstärker uppdraget Matlyftet. Stockholm Digital

Care (SDC), som pågår under perioden 2015 – 2020, är ett projekt som är delfinansierats av EU. Kostnaden förväntas under 2019 uppgå till 2,1 mnkr, varav 1,3 mnkr finansieras av EU-medel.

För övrigt är det främst kostnaderna för kurser, utbildningar och konferenser som minskat under perioden.

Investeringar

mnkr	Investeringsram	Utfall tertial 2	Förväntad justering	Prognos 2019	Avvikelse
Inventarier	0,1	0,1	0	0,1	0
Trygghetslarm	2,8	2,6	0,6	3,4	0
Summa utgifter	2,9	2,7	0,6	3,5	0

En uppskattning av det stadigvarande behovet av digitala trygghetslarm för utbyte av trasiga larm, löpande nyinstallation etc. gjordes i samband med tertialrapport 1 2018. Det har dock visat sig att behovet av utbyteslarm och löpande nyinstallation är större. Vidare har larmmottagning gällande ytterligare ett servicehus tillkommit. Detta servicehus har analoga larm som ska bytas ut mot digitala dito när dessa går sönder eller av annan anledning inte kan fortsätta användas. Behovet av denna utökade investeringsram bedöms gälla även för 2020.

Med anledning av detta ansöker äldrenämnden om ytterligare 0,6 mnkr för inköp av larm under återstoden av 2019.

Budgetjusteringar

Äldreförvaltningen begär en justering av investeringsbudgeten om 0,6 mnkr avseende en ökad anskaffning av digitala trygghetslarm.

Analys av balansräkning

Balansräkning	2019	2018
Tillgångar, mnkr	2019-08-31, förändring mot ingående balans	2018-12-31
Anläggningstillgångar	11,8	12,6
Kundfordringar	0,0	0,4
Diverse kortfristiga fordringar	5,6	2,5
Förutbetalda kostnader	12,1	3,4
Upplupna intäkter	6,7	13,6
Övriga interimfordringar	0,04	1,8
Summa tillgångar/förändring	36,3	34,3
Skulder och Eget kapital, mnkr	2019-08-31, förändring mot ingående balans	2018-12-31
Leverantörsskulder	18,1	25,5
Upplupna löner och sociala avgifter	0,8	1,1
Upplupna kostnader	6,2	15,1
Övriga kortfristiga skulder	29,3	3,8
Förutbetalda intäkter	2,1	0,0
Moms och punktskatter	1,6	0,0
Summa skulder	58,0	45,5
Eget kapital	-21,7	-11,1
Summa skulder och eget kapital	36,3	34,4

Balansomslutningen har ökat med 2,0 mnkr. Anläggningstillgångarna har minskat med 0,8 mnkr beroende på att de första inköpen av digitala larm nu är helt avskrivna. Kortfristiga fordringar har ökat med 3,1 mnkr. Beloppet innefattar i huvudsak skillnaden mellan minskade kortfristiga fordringar om 1,5 mnkr och ingående mervärdesskatt om 4,9 mnkr som justeras vid årsbokslut. Förutbetalda kostnader har ökat med 8,7 mnkr. Skillnaden är periodiseringsposter för årskostnader gällande september–december. Här ingår bland annat beviljade medel för demenskompetens och Matlyftet, liksom delfinansieringarna av Palliativt kunskapscentrum, Äldrecentrum och medlemskapet i EIT (European Institute of Innovation and Technology). Upplupna intäkter och övriga interimfordringar har minskat med 6,9 mnkr och består av delårsrapporterade redovisningar av pågående KUS-uppdrag. Jämförelsesiffran, från årsbokslutet 2018, innefattar det årets totala godkända belopp då fakturering gjordes för helåret istället för åtta månader i år.

Leverantörsskulderna har sedan årsskiftet minskat med drygt 7,4 mnkr. Minskningen beror på att flertalet av förvaltningens uppdrag löper över ett kalenderår och avräknas i samband med årsbokslutet. Vid den tidpunkten fakturerades också stadsdelsförvaltningarnas kostnader för Socialstyrelsens satsning på välfärdsteknik. Detta är också den huvudsakliga anledningen till

att upplupna kostnader minskat med 8,9 mnkr.

Upplupna löner har minskat med 0,3 mnkr. Minskningen beror på att jämförelseposten avser årsbokslutet vilket föregicks av helgdagar, vilket påverkar lönekostnaden.

Övriga kortfristiga skulder har ökat med 25,5 mnkr vilket beror på att Socialstyrelsens medel för att bryta social isolering och ensamhet ännu inte rekviderats av alla stadsdelsförvaltningar som beviljats medel.

Förutbetalda intäkter har ökat med 2,1 mnkr och innefattar en periodiserad intäkt avseende trygghetsjourens tjänster till kranskommuner för perioden september-december.

Moms och punktskatter nollställs vid årsbokslut vilket är anledningen till att utgående balansen har ett saldo.

Kvalitetsarbete

Äldrenämnden ansvarar i samverkan med stadsdelsnämnderna för att samordna, utveckla och följa upp äldreomsorgen inom staden för en likvärdig och rättssäker äldreomsorg av god kvalitet. Detta innebär att förvaltningens kärnuppdrag är att stötta stadsdelsförvaltningar och verksamheter i arbetet med att leverera en trygg och säker vård och omsorg av god kvalitet. Förvaltningens systematiska kvalitetsarbete inriktas på att förbättra de processer, rutiner och arbetssätt för att säkra verksamhetens kvalitet och för att tillvarata resurser på bästa sätt.

För att veta att förvaltningens utvecklingsarbete fokuserar på rätt saker och sker på rätt sätt så analyseras olika uppföljningsresultat. Detta för att se orsakssamband och identifiera framgångsfaktorer för utveckling. Den kunskapen används sedan i det fortsatta utvecklingsarbetet. Exempelvis utvärderas de stadsgemensamma utbildningar och seminarier som äldreförvaltningen samordnar för att se att de gett avsedd effekt. Kvalitetsobservationer och inspektioner följs också upp för att säkra att äldreomsorgens verksamheter har användning av resultaten i arbetet med att utveckla äldreomsorgens kvalitet och likställighet.

Analyser har visat att utvecklingsarbete i högre utsträckning behöver riktas till vissa nyckelroller/ professioner inom organisationen för att det ska få full effekt. Äldreförvaltningen har därför som en åtgärd skapat fler nätverksmöten för bland annat stadens dietister och schemaplanerare inom hemtjänsten. I dessa möten kan de utbyta erfarenheter och goda exempel men även säkra likställigheten inom staden. Förvaltningen planerar också för ett mer verksamhetsanpassat introduktionsprogram för äldreomsorgens chefer. Detta har visat sig vara något som saknats för att cheferna ska ha rätt förutsättningar att systematiskt planera, styra och följa upp kvaliteten i verksamheterna.

Det interna arbetsmiljö arbetet följs upp genom de årliga resultaten från medarbetarenkäten. Resultaten analyseras och handlingsplaner tas fram för de områden som behöver förbättras.

Övrigt

Synpunkter och klagomål

Merparten av de synpunkter och klagomål som stadens får inkommer och hanteras av stadsdelsförvaltningarna. De synpunkter och klagomål som tas upp nedan avser endast äldreförvaltningen.

Från 1 januari till 31 juli har inspektörerna hanterat 107 ärenden. Sju av dessa ärenden var klagomål gällande beställarenheter. 56 var klagomål på vård- och omsorgsboende, 14 på utförare av hemtjänst och fem på servicehus. 19 inspektioner har genomförts, varav en på beställarenhet, fem hos utförare av hemtjänst och 13 på vård- och omsorgsboenden.

Nedan presenteras hur många klagomål som inkommit inom respektive ämnesområde under årets första sju månader. Ett klagomål kan innehålla flera ämnesområden.

Synpunkter och klagomål på utförare

Personlig omvårdnad (22)
Synpunkts- och klagomålshantering (17)
Bemanning (15)
HSL (14)
Samverkan (13)
Bemötande (13)
Aktiviteter (12)
Personals kompetens (12)
Inom- och utomhusmiljö (12)
Mat och måltider (11)
Utevistelse (10)
Dokumentation (9)
Larm (9)
Tillgänglighet (8)
Ledarskap (6)

Synpunkter och klagomål på beställarenheter

Tillgänglighet (3)
Biståndsbeslut (3)
Bemötande (2)
Övrigt (handläggningstid) (1)